

คำแถลงเครือข่ายประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ปกป้องสิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อมเพื่อสันติภาพ
(PERMATAMAS) ในวันสื่อสันติภาพชายแดนใต้/ปาตานี ครั้งที่ 3

แถลงโดยอาจารย์ดิเรก เหมนคร ผู้ประสานงานเครือข่ายฯ

ตลอด 12 ปีของการเกิดสถานการณ์ไฟใต้ เชื้อไฟแห่งความรุนแรงที่สำคัญที่สุดที่ถูกเติมเข้ามาให้ไฟใต้ยังลุกโชนถึงทุกวันนี้คือความอยุติธรรม ความรู้สึกที่ประชาชนสามัญชนโดนภาครัฐที่มีอำนาจเหนือกว่ากระทำอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งกรณีของโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา ก็เช่นเดียวกัน

โรงไฟฟ้าถ่านหินเทพาเป็นโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาดใหญ่ที่สุดถึง 2,200 เมกกะวัตต์ สร้างบนเนื้อที่ 3,000 ไร่ นอกจากการสร้างมลพิษจำนวนมากให้กับในพื้นที่แล้ว สิ่งที่น่าเป็นห่วงยิ่งคือ การที่ต้องย้ายชาวบ้านออกจากพื้นที่หลายร้อยหลังคาเรือน ซึ่งเกือบทั้งหมดคือพี่น้องมุสลิมที่ปลูกบ้านมีถิ่นฐานสร้างชุมชนที่นั่นมาช้านาน ในพื้นที่ก่อสร้างยังมีมัสยิดตั้งอยู่ในพื้นที่โครงการสองแห่ง มีบารายหรือสุเหร่าอีกสองแห่ง มีสุสานหรือกุโบร์ 2 แห่ง รวมทั้งมีกุโบร์โบราณของชุมชนโบราณอยู่ที่นั่นด้วยอีก 1 แห่ง มีวัด 1 วัด และมีโรงเรียนปอเนาะตะเยาะซุติบอที่เก่าแก่มิชื่อเสียงตั้งในพื้นที่ก่อสร้างด้วย ความตั้งใจของโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินคือต้องย้ายออกไปทั้งหมด แต่เมื่อได้รับการคัดค้านอย่างหนักจากคนในพื้นที่ กฟผ.จึงชี้แจงร่วมกับกรรมการบางคนในคณะกรรมการอิสลามกลางแห่งประเทศไทยว่า ศาสนสถานทั้งหมดจะไม่มีกรย้าย แต่จะได้รับการอนุรักษ์ไว้ อย่างไรก็ตามชุมชนต้องย้ายออกไปทั้งหมด ต้องมีการถมดินสูงอย่างน้อย 5 เมตร อีกทั้งอยู่ในท่ามกลางศูนย์กลางของแหล่งผลิตมลพิษ ซึ่งนั่นจะทำให้ศาสนสถานทั้งหมดรวมทั้งกุโบร์และปอเนาะ แม้จะยังตั้งอยู่แต่ก็จะหมดความหมายในคุณค่า กลายเป็นเพียงอาคารที่สะท้อนการทำลายของการพัฒนาที่ทำลายฐานรากของผู้คนเท่านั้น ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ประหลาดมากต่อการสร้างสันติภาพ

นอกจากนี้ กระบวนการจัดการมวลชนของ กฟผ.เองก็ใช้วิธีการอย่างหะรอม ใช้เงินซื้อประชาชน ซื้อผู้นำศาสนา ซื้อแม้กระทั่งฝ่ายความมั่นคง ในปัจจุบัน มณฑลทหารบกที่ 42 (มทบ.42) ได้เปลี่ยนบทบาทจากการเป็นฝ่ายมั่นคงที่เป็นกลางเฝ้าระวังความขัดแย้งไม่ให้ลุกลาม มทบ.42กลับออกมาจัดเวทีชี้แจงข้อดีของโรงไฟฟ้าถ่านหินร่วมกับ กฟผ.เสียเอง และยังออกคำสั่งคุกคามปิดกั้นการเคลื่อนไหวของกลุ่มคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพาอีกด้วย ทั้งๆที่เป็นการทำกิจกรรมอย่างสงบ จึงซึ่งเท่ากับว่าฝ่ายทหารได้กลายมาเป็นคู่ขัดแย้งเสียเอง ทหารและกฟผ.ได้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างบรรยากาศความหวาดระแวง ความรู้สึกที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม และใช้อำนาจอิทธิพลทั้งเงินและปืนผลักดันโครงการฯ อีกทั้งยังได้สร้างความแตกแยกในหมู่ประชาชนกันเอง และประชาชนกับทางเจ้าหน้าที่รัฐอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นี่คือส่วนหนึ่งของประเด็นสำคัญแห่งความไม่เป็นธรรมที่สำคัญที่จะเป็นภัยแทรกซ้อนต่อสันติภาพชายแดนใต้ หากจะดับไฟใต้ก็ต้องดับไฟถ่านหินก่อน เพราะเป็นการพัฒนาโดยที่มีการทำลายศาสนา ทำลายวิถีชีวิต ทำลายฐานทรัพยากรชุมชน ทำลายสุขภาพ และทำลายความสุขสงบสมานฉันท์ในชุมชน เป็นโครงการแห่งความหายนะที่จะสันคลอนความสุขสงบที่คนชายแดนใต้อย่างน้อย 40 ปีของอายุโรงไฟฟ้าถ่านหิน